

HPV-testing og livmorhalskreft

DNA-basert HPV-testing er tryggest når målet er å undersøke risiko for kreftutvikling hos kvinner som er behandlet for forstadier til kreft og ved oppfølging av uavklarte celleprøver.

Livmorhalskreft skyldes vedvarende infeksjon med ulike typer humant papillomavirus (HPV-virus). Sykdommen utvikles via forstadier, og dette kan ta flere år. Celleforandringer i livmorhalsen kan være et forstadium til kreft. I Norge har alle kvinner i alderen 25–69 år tilbud om screening mot livmorhalskreft med celleprøve hvert tredje år.

– Formålet med screeningen er å oppdage forstadier til kreft, slik atkvinnene kan behandles og unngå sykdom. HPV-testing har vært foreslått som metode i screeningprogrammet, men det har vært lite kunnskap om ulike testers evne til å påvise klinisk relevante HPV-infeksjoner og forutsi hvilke kvinner som har høy risiko for å utvikle livmorhalskreft. Slik kunnskap er viktig for å unngå overbehandling av forstadiene, siden behandlingen – konisering av livmorhalsen – kan gi risiko for premature fødsler eller spontanaborter, sier Ameli Tropé.

Hun har sammenliknet to ulike tester for

å påvise HPV i livmorhalsen: Den ene er en mRNA-basert test som påviser kreftassosiert genaktivitet for de fem mest vanlige HPV-typene som er assosiert med livmorhalskreft. Den andre er en sensitiv DNA-test som kan påvise tilstedeværelse av 13 ulike HPV-virustyper, altså alle HPV-typer som kan forårsake livmorhalskreft.

– Våre resultater viser at en sensitiv HPV-DNA er tryggest når målet er å identifisere kvinner som bør følges opp etter konisering, og ved oppfølging av uavklarte celleprøver. Her har mRNA-testen for lav sensitivitet. Vi trenger mer data for å avklare om andre HPV-mRNA-tester er egnet som markør for å identifisere kvinner med økt risiko for å utvikle livmorhalskreft, sier hun.

Anne Forus

anne.forus@hotmail.com

Tidsskriftet

Ameli Tropé.
Foto privat

Disputas

Ameli Tropé disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 21.11. 2012. Tittelen på avhandlingen er *Testing for human papillomavirus and cervical neoplasia*.

Tumorbiologi ved kolorektal kreft

Hittil ukjente mekanismer for proteinregulering og immunsuppresjon kan være avgjørende for utvikling og overlevelse av kreft i tykktarm og endetarm.

I dag er kreft i tykktarm og endetarm en av de vanligste kreftformene i Norge. Det er kjent at normale tarmceller gjennomgår flere stadier på veien mot å bli kreftceller. Derfor er forståelse av tidlige stadier av sykdommen viktig for å kunne forebygge og behandle den effektivt.

– Proteinene β -catenin reguleres strengt i tarmcellen. Dersom reguleringen av proteinet feiler, kan det være det første skritt på vei mot å bli en kreftcelle forteller Kristoffer W. Brudvik, som i sin doktorgrad benyttet en musemodell der dyrene spontant utvikler tarmkreft. – Syklisk AMP (cAMP) er en viktig budbringer i flere intracellulære signalveier. Ny stamcelleforskning viser at cAMP er en viktig regulator av β -cateninivået, men dette har ikke vært studert i kreftceller. Våre studier viser at dyr behandlet med cAMP-hemmende medikamenter fikk redusert størrelsen på kreftsvulstene i tarmen.

I studien ble det i perioden 2008–11 også utført immunologiske analyser av pasienter med spredning til lever fra tykktarms- og endetarmskreft med spesielt søkelys på immunresponser mot kreftsvulsten og hvordan de hemmes av regulatoriske T-celler og prostaglandin E2 som disse cellene skiller ut. Det ble vist at pasienter med aktive regulatoriske T-celler og lav antitumorimmunitet har større sannsynlighet for tilbakefall av sykdommen etter kirurgi. – Dette betyr at immunrespons mot kreftsvulsten satt opp mot graden av immunsuppresjon hos hver enkelt av oss kan være avgjørende for om man overlever kreftsykdommen eller ikke, avslutter Brudvik.

Ingrid Skinto Rokstad

ingrid.rokstad@legeforeningen.no

Tidsskriftet

Kristoffer W. Brudvik. Foto: Bioteknologisenteret i Oslo

Disputas

Kristoffer W. Brudvik disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 15.6. 2012. Tittelen på avhandling er *Tumor biology and immunology of colorectal cancer – studies of prostaglandin E2 signaling versus clinical outcome in disease models and patients with metastatic disease*.